

[Stæhr Johansen.]

som de bemærkninger, man finder i lovforslaget, redegør for lovforslagets indhold, skal jeg indskrænke mig til nogle ganske få bemærkninger.

Sønderjyllands kreditforening har siden 1925 og fremover fået statsgaranti for forrentningen af flere serier med den begrundelse, at det har vist sig vanskeligt for denne grænselandets kreditforening at opnå kurser af samme højde, som landets øvrige kreditforeninger kan opnå. Denne garanti har gavn timer udviklingen på de pågældende områder i Sønderjylland, og jeg kan derfor på mit partis vegne anbefale en velvillig behandling og vedtagelse af lovforslaget.

Hans Hansen (Rørby): Det er rigtigt, som det blev sagt af den højtærede minister, at der tidligere har været gennemført lignende love om statsgaranti for obligationer udstedt af den sønderjyske kreditforening, men der har tillige været gennemført statsgaranti for husmandskreditforeningsobligationer.

Jeg har altid syntes, at det var et meget farligt princip at følge i vor lovgivning. En kreditforening er en forening af låntagere, der garanterer for hinanden. Derved kan låntagerne opnå højere lån, og jo højere lån man kan opnå, desto højere priser bliver der i det lange løb til skade for den slægt, der følger efter. Man har talt om, at man vil følge princippet op og lade staten garantere for rentebetalingen, men dette princip forekommer mig at være fuldkommen forkasteligt; hvis man lader staten garantere for dem, der har kapital, lader man i virkeligheden de fattige garantere for de rige, og det kan ikke være rigtigt.

Vi kan ikke støtte det foreliggende lovforslag, det er efter vor mening farligt i sine principper.

Indenrigs- og boligministeren (Aksel Møller): Enigheden kan ikke vare hele dagen. Denne gang må jeg i min tak til ordførerne undtage det ærede medlem hr. Hans Hansen (Rørby), som ikke ville støtte lovforslaget. Jeg tror ikke, det er det rette tidspunkt for os til at tage en principiel drøftelse af det spørgsmål, det ærede medlem rejste, da han kritiserede, at lovforslaget byggede på en statsgarantiordning for forrentningen af kasseobligationerne.

Løvrigt takker jeg for den behandling, lovforslaget har fået.

Hermed sluttede forhandlingen.

Lovforslagets overgang til anden behandling vedtoges uden afstemning.

Man gik derefter til:

Første behandling af forslag til lov om ændring i lov nr. 100 af 14. april 1937 om en fælleskommunal udligningsfond. [Tilskud til nedbringelse af kommunernes skoleudgifter].

(Lovforslaget findes i tillæg C. sp. 1327).

Indenrigs- og boligministeren (Aksel Møller): Jeg skal herved tillade mig for det høje folketing at forelægge forslag til lov om ændringer i lov nr. 100 af 14. april 1937 om en fælleskommunal udligningsfond, således som lovforslaget er vedtaget i det andet høje ting.

De foreslåede lovændringer går dels ud på en forlængelse af den i 1948 gennemførte midlertidige forhøjelse af tilskuddet til kommunernes skoleudgifter, dels foreslås det, at revisionen af købstædernes skoleindberetninger til brug ved tilskudsberegningen henlægges til amterne.

Tilskuddene fra den fælleskommunale udligningsfond til kommunernes skoleudgifter ydes efter en faldende skala i forhold til den enkelte kommunes gennemsnitsudgift pr. undervisningspligtigt barn.

Disse tilskudssatser, der som nævnt gennemførtes i 1948, betød dengang en forhøjelse af det samlede tilskud fra udligningsfonden til skolevæsenet på knap 50 pct. i forhold til udligningslovens oprindelige regler fra 1937. Loven af 1948 gælder imidlertid kun til og med regnskabsåret 1950—51, men ikke for tilskuddet for 1951—52, og hvis man derfor ikke skal falde tilbage til 1937-lovens skala, kræves der en ny lov.

Ved fremsættelsen i landstinget gik dette nye lovforslag nok ud på en uændret forlængelse af 1948-lovens forhøjede satser, men det andet høje ting ønskede ændringer, og under udvalgsbehandlingen opnåedes der enighed mellem udvalget og mig om at søge gennemført en yderligere forhøjelse af tilskuddene, begrundet med den stigning i kommunernes skoleudgifter, der havde fundet sted.

Det lovforslag, der herefter foreligger for det høje ting, bestemmer da, at der af gennemsnitsudgiften indtil 100 kr. pr. barn ydes et tilskud på $\frac{3}{5}$ af udgiften, af det overskydende beløb, indtil 175 kr., $\frac{2}{5}$ og af det overskydende, indtil 250 kr., $\frac{1}{5}$. Det